

**PROGRAM PROFILAKTYKI**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

**W WOLI BATORSKIEJ**

Program Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Woli Batorskiej uzupełnia program wychowawczy. Jego celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań ograniczających zachowanie ryzykowne niezależnie od poziomu ryzyka używanie przez nich środków i substancji odurzających i psychotropowych. Formy i sposoby działań zakresu profilaktyki dostosowane są do wieku uczniów. Program ten kierowany jest do każdego ucznia, zarówno zdolnego jak i ze specyficznymi oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, potrzebującego pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz materialnej. Program odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku. Zakładamy, że dzięki naszemu zaangażowaniu każdy z uczniów poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces zgodnie ze swoimi możliwościami.

### **Założenia szkolnego programu profilaktyki**

- Aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń.
- Rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu wydarzeń z życia szkoły tj. imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjść itp.
- Podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez samorząd uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnoszkolnych i charytatywnych.
- Uwrażliwienie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.
- Eliminacja zachowań agresywnych i dyskryminacyjnych.
- Współdziałanie z rodzicami przy realizacji zadań wychowawczych.
- Promocja szkoły poprzez udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym.
- Stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.
- Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń i aspiracji.
- Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie przejawom niepożądanych zachowań.
- Przygotowanie uczniów do przejścia na następny etap rozwoju ( II etap edukacji, gimnazjum).
- Podejmowanie działań uprzedzających mających na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem:
  - środków odurzających
  - substancji psychotropowych
  - środków zastępczych
  - nowych substancji psychoaktywnych

## **Cele szczegółowe programu**

### **➤ Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią**

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w szkole.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.
- Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.
- Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.
- Systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym.
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień: problem narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, picie alkoholu, zachowania agresywne.

### **➤ Eliminacja zachowań agresywnych i przemocy w szkole**

- Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji.
- Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzbudzanie empatii, tolerancji, zachowań prospołecznych i antydyskryminacyjnych.
- Pedagogizacja rodziców.

### **➤ Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego**

- Przedstawienie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole.
- Edukacja prawna uczniów.
- Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.
- Uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności.
- Kształtowanie postaw tolerancyjnych i antydyskryminacyjnych.
- Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.

➤ **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia**

- Propagowanie zdrowego trybu życia.
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy.
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.
- Poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia

➤ **Profilaktyka uzależnień**

- Kształtowanie postawy asertywnej..
- Profilaktyka palenia papierosów.
- Profilaktyka picia alkoholu.
- Profilaktyka narkomanii, lekomanii, uzależnienia od komputera, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych
- Rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków.
- Wdrażanie wybranych programów profilaktycznych

➤ **Podjęmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju**

- Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.
- Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
- Zapobieganie nadmiernej absencji uczniów
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.
- Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.

➤ **Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach**

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.
- Wdrażanie zachowań asertywnych.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie z własnymi ograniczeniami.
- Kształtowanie umiejętności szukania pomocy.

### **Obszary działań profilaktycznych podejmowanych w szkole:**

- Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających i psychotropowych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych
- Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art.71b ust.1b uso. , działań z zakresu przeciwdziałania używania środków i substancji odurzających i psychotropowych.

### **Szczegółowe zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej**

- zwracanie- podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na jakiegokolwiek przejawy agresji lub niewłaściwego zachowania
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- natychmiastowa, zgodna ze Statutem Szkoły reakcja na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy i zachowania dyskryminacyjne.
- dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

### **Szczegółowe zadania profilaktyczne wychowawców klasowych**

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,

- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, przeciwdziałania agresji , rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

### **Zadania profilaktyczne pedagoga szkolnego**

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza,
- pedagogizacja rodziców.

### **Zadania profilaktyczne rodziców**

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny.
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym, psychologiem bądź Dyrektorem /zastępcą/ Szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

### **Formy realizacji programu profilaktycznego**

- W realizacji programu łączącego wychowanie, nauczanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się:
  - a) przedmioty nauczania,
  - b) godziny do dyspozycji wychowawcy klasy,
  - c) ścieżki edukacyjne – „edukacja prozdrowotna”, „edukacja czytelnicza i medialna”, „edukacja ekologiczna” realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów,
  - d) ) zajęcia sportowe,

- e) zajęcia pozalekcyjne,
  - f) uroczystości klasowe, szkolne,
  - g) imprezy ogólnopolskie i regionalne,
  - h) zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez pedagoga.
- Metody np.: ankiety, rozmowy, obserwacje, wykorzystane w ewaluacji wynikać będą z charakteru działań, warunków i okoliczności w których te działania są realizowane.

**Przy prowadzeniu działalności profilaktycznej szkoła podejmuje współpracę z:**

- Jednostkami samorządu terytorialnego
- Poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalnymi,
- Placówkami doskonalenia nauczycieli,
- Podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- Wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi,
- policją

## HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

<b>L.p.</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Sposób realizacji</b>	<b>Termin</b>	<b>Osoby odpowiedzialne i współpracujące</b>
1.	Pedagogizacja rodziców - zagadnienia dot. uzależnień, potrzeb kolejnych etapów rozwojowych, okresu dojrzewania, przemocy i agresji, wychowawczej funkcji rodziny.	Tablice informacyjne dla rodziców  Pogadanki, prelekcje, indywidualne rozmowy, spotkania z gośćmi.	Na bieżąco, w zależności od potrzeb	Wychowawcy, pedagog, zaproszeni goście (policjant, strażnik miejski, terapeuci)
2.	Integracja klasowa i szkolna.	Uroczystości i imprezy klasowe z udziałem rodziców.  Uroczystości szkolne.  Zajęcia integracyjne w klasach I prowadzone przez wychowawców.	Przynajmniej raz w semestrze  Wg kalendarza imprez Wrzesień , czerwiec	Wychowawcy, wyznaczeni nauczyciele, pedagog,
3.	Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo w życiu codziennym.  Udzielanie pierwszej pomocy.	Zajęcia według planu wychowawcy. Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane w każdej klasie. Spotkania z Policją kl. I – VI. Monitorowanie zachowań uczniów podczas pobytu w świetlicy.	Na bieżąco  Po ustaleniu  Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, zaproszeni goście policjant  nauczyciele świetlicy
4.	Likwidowanie deficytów rozwojowych w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Zajęcia terapii pedagogicznej Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze Zajęcia logopedyczne	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, ,terapeuci pedagogiczni, logopeda rodzice,



5.	Motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie systemu nagród i kar.	Stosowanie na co dzień wewnątrzszkolnego systemu nagród i kar oraz klasowych reguł i ustaleń. Wprowadzenie zeszytów wychowawczych dla uczniów ze szczególnymi problemami w dostosowaniu się do norm funkcjonowania szkolnego.	Cały rok	Dyrekcja, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice
6.	Przeciwdziałanie różnym formom agresji,	Zajęcia dotyczące przeciwdziałania agresji realizowane w każdej klasie.  Spotkania uczniów z policją i strażą miejską	Na bieżąco, w zależności od potrzeb	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice,  zaproszeni goście - policja, straż miejska
7.	Zapobieganie kontaktom z alkoholem, papierosami, narkotykami, lekami.	Zajęcia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom realizowane w każdej klasie przez wychowawcę w ramach godzin wychowawczych.  Spotkania uczniów kl. V -VI z zaproszonymi gośćmi nt. skutków uzależnień.  Udział w ogólnopolskich i regionalnych działaniach profilaktycznych.	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, rodzice, zaproszeni goście
8.	Promowanie zdrowego stylu życia.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, zielonych szkół.	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice

9.	Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie oraz brutalnymi programami i grami komputerowymi.	Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie, uzależnieniom od komputera, świadomego korzystania z komputera: Organizacja Gminnego Multimedialnego Konkursu Profilaktycznego	Cały rok  Cały rok	Rodzice  Wychowawcy, Nauczyciel informatyki, pedagog
10.	Wspieranie dzieci w trudnej sytuacji materialnej i zaniedbanych środowiskowo.	Rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami – bezpłatne obiady, paczki okolicznościowe, podręczniki szkolne, stypendia socjalne, zasiłki,. Współpraca z Radą Rodziców.	Na bieżąco, w zależności od potrzeb	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice
11.	Propagowanie wśród uczniów kultury osobistej i promowanie postaw prospołecznych	Organizacja Gminnego Konkursu „Savoir-vivre”, twórczość artystyczna, apele, tablice informacyjne, gazetki	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice

### **Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki**

Program profilaktyki realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi dzieci i rodzinę.

- Szczegółowa strategię działań profilaktycznych zawiera „Harmonogram działań profilaktycznych”.
- Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
- Program profilaktyki poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji wraz z programem wychowawczym szkoły w zależności od zaistniałych potrzeb.
- Wyniki będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.